

Plan mot kränkande behandling

Geijer förskola

Ansvarig rektor: Martina Unger

Giltighetstid: 2023-12-31 – 2024-12-31

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn och elever. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en plan mot kränkande behandling är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn/elever, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetssätt

Vi arbetar för att Geijer förskola ska vara en trygg förskola: Vi ska vara öppna och modiga i vår kommunikation gentemot varandra och ha en samsyn i vårt arbetssätt och förhållningssätt för bästa möjliga möten med barn som vuxna. Bemötandet ska vara respektfullt och utgå från de grundläggande värdena i barnkonventionen, skollagen, förskolans läroplan. Vi ska arbeta främjande mot alla diskrimineringsgrunder och under året genomförs därför planerade aktiviteter med barnen med koppling till diskrimineringsgrunderna, till exempel Rocka sockorna, Barnkonventionens dag etc.

Vi gör medvetet val när vi lånar böcker på biblioteket för att lyfta diskrimineringsgrunder och motverka stereotyper.

Varje år läser vi relevant litteratur om likabehandlingsarbete, och avsätter tid för diskussion och kollegialt lärande på BHT. På detta vis når vi en samsyn. Litteratur kan vid behov köpas in till förskolan. Vi deltar vid av Sundsvalls kommun erbjudna seminarier/fortbildning inom likabehandling.

Vi gör under året kontinuerligt avstämningar i likabehandlingsplanen. Det gör vi för att säkerställa att vi gör det vi säger att vi ska göra. Vi har även på detta vis möjlighet att uppmärksamma eventuella nya situationer som har kunnat uppstå under året.

3. Kartläggning av risker

Vår förskola är en av kommunens så kallade ”storförskolor” med 8 hemvisten. Vi har sedan starten ifrågasatts om det ens är möjligt att ”hålla koll” på alla barn, dvs kan personalen skapa goda, nära relationer med barnen så att de känner sig sedda, hörda och trygga. Utifrån tidigare plans kartläggning av utemiljö för att arbeta med trygga zoner i vår utemiljö fortsätter vi vårt arbete med trygga relationer, Hållbara relationer.

Risk/riskområde	Underlag som identifierat risk (gärna flera källor)	Antagande om orsak(er)
Svårt för barn att skapa nära relation till vuxen eftersom förskolan anses vara stor.	Källa, kommentarer på till exempel på Facebook, debattinlägg i Sundsvalls tidning, funderingar från studiebesök etc.	Det antas i dessa kommentarer/debattinlägg att det är svårt för barn på stor förskola att skapa nära, trygga relationer eftersom de möter fler människor än på en mindre förskola.
En risk är att vi inte kan organisera för de smågrupper/färre barn i en grupp, vi planerat för och det sin tur kan leda till kränkningar mellan barnen utan personalens vetskap.	Underlag från Förskolenkäten/föräldraenkäten, där resultatet visade på att vårdnadshavare upplevde att det var problem med att bemanna med vikarier när behov fanns.	Eftersom det vid frånvaro av ordinarie personal är svårt att tillsätta vikarier, blir organisationen påverkad och arbete med att dela upp barngruppen i mindre grupper påverkas.

4. Utvärdering av genomförda insatser

Planerad insats	Resultat av insatsen	Utvärdering av insatsen
Från tidigare års Plan mot kränkande behandling genomförde vi Trygghetsvandringar med barnen i vår utemiljö. Utifrån den kartläggningen valde vi att omorganisera personalen för att skapa trygga zoner för barnen i vår utemiljö	Omorganisationen av personalen i vår utemiljö gav effekt och platser som inte alla barn tidigare valde att leka på är platser som nu används av alla barn utifrån eget val. Det är något som bekräftats genom observationer och intervjuer som genomförts med barnen utifrån ålder.	Att små justeringar av en organisation kan ge ett stort resultat med stor betydelse för barnens känsla av trygghet och som med stor sannolikhet förhindrar att kränkningar sker. Det är något vi kommer ta med oss vidare till kommande Plan mot kränkande behandling.

5. Handlingsplan: mål och åtgärder

Mål med åtgärden	Konkreta åtgärder	Effekter som vi vill uppnå med åtgärden	Hur uppföljningen ska ske • Ansvarig för åtgärden • Datum när åtgärderna ska vara genomförda
Att alla vuxna tar ansvar för att skapa nära relationer med barnen.	Personalen kartlägger sina relationer med barnen i arbetslaget.	Synliggöra personalens relation till barnen i sitt arbetslag för att finna ett nuläge för fortsatt utvecklingsarbete.	Uppföljning sker i olika ansvarsgrupper och kontinuerligt under året. Ansvarig för åtgärderna är rektor och personal. Klart 231130
Hållbara relationer	Fokus på våra BHT (barnhälsoteam)	Öka medvetenheten och kunskapen hos	Uppföljning sker på varje BHT

	<p>organisationens betydelse för att skapa möjlighet för barnen att bygga nära, trygga relationer med varje personal i arbetslaget.</p> <p>Vi läser gemensam litteratur inför Apt för att diskutera förhållningsätt, organisation och ansvar för att skapa hållbara relationer för att förhindra kränkningar</p> <p>Vi går den digitala utbildningen om kränkande behandling som Sundsvalls kommun anordnar.</p>	<p>personalen gällande främjande och förebyggande arbete mot kränkning.</p>	<p>Ansvarig för åtgärden rektor och personal</p> <p>Klart maj - 24</p>
Hållbara relationer	<p>Vi inför barnråd med de äldre barnen, kopplat till värdegrundsfrågorna, för att tydliggöra för barnen att deras erfarenheter och tankar om främjade arbete tas på allvar och att de blir lyssnade till.</p>	<p>Barnens inflytande och ansvar blir tydligt även för dem.</p>	<p>Uppföljning 1 ggr/termin med barnrådet</p> <p>Ansvarig för åtgärden rektor och personal</p> <p>Klart maj-24</p>
Hållbara relationer	<p>Handlingsplan vid frånvaro av personal.</p> <p>Instruktioner till vikarier angående förhållningssätt som organisation på respektive hemvist beroende på vart de placeras.</p>	<p>Trygg/hållbar organisation för barnen även vid viss frånvaro av personal. Det bidrar till att kränkningar mellan barnen kan förhindras.</p>	<p>Uppföljning/avstämning av sker i en gång/termin eller vid behov i Samordningsgruppen.</p> <p>Ansvarig för åtgärden rektor och personal</p>

6. Delaktighet

Utifrån tidigare kartläggning med stöd av trygghetsvandringarna där barnens delaktighet var helt avgörande för resultatet kommer vi nu fortsätta genom både observationer av de yngre som reflekterande samtal med de äldre göra dem delaktiga i planen. Vi gör kontinuerliga avstämningar i vårt systematiska kvalitetsarbete kopplat till det främjade och förebyggande arbetet gällande kränkningar.

7. Förankring

Pedagogerna ska fördjupa arbetet med värdegrundsfrågor och konkretisera dessa med barnen och varandra på ett tydligt sätt både i vardagliga rutinsituationer som i planerade aktiviteter. Varje arbetslag ska arbeta med en tydlig organisation, där närhet till barnen ska finnas och mindre grupper prioriteras. Barnen ska veta hur det är att vara goda kamrater och få verktyg till att lära sig hantera konflikter. Vi arbetar förebyggande med konflikthantering eftersom konflikter kan leda till kränkningar. Alla vårdnadshavare får information om att förskolan har en likabehandlingsplan vid tex inskolningen, veckoinfon, föräldramöten, utvecklingssamtal. Denna läggs även ut på det digitala informationsforumet Vklass för kännedom.

8. Rutiner för akuta situationer

Rutiner när barn kränker barn:

1. Den/de som upptäcker eller får vetskap om händelsen kontaktar klasslärare/mentor.
2. Klasslärare/mentor kontaktar omgående utsedd kontaktperson(er) med fördjupad kunskap om kränkning, trakasserier och diskriminering.
3. Föräldrar/vårdnadshavare kontaktas.
4. Skyndsamt anmälan till Stella-systemet. Utöver anmälningsskyldigheten inträder också utrednings- och åtgärdsskyldighet.
5. En utredning utifrån händelsen påbörjas, där även förskolans atmosfär och skolans kultur ingår i kartläggningen.
6. I vissa situationer kan elevhälsan behöva kopplas in.
7. Upprätta tid för uppföljning och utvärdering.

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar barn:

1. Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets/elevens vårdnadshavare.
 2. Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.
-

Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

- Kön

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet, det vill säga tillhörande kvinnligt eller manligt kön. Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön.

- Könsöverskridande identitet eller uttryck

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

- Etnisk tillhörighet

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Skolan/förskolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

- Religion eller annan trosuppfattning

Skolan/förskolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddhism, ateism eller agnosticism.

- Funktionsnedsättning

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller begåvningsmässiga och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel- och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. *Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.*

- Sexuell läggning

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuallitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

- Ålder

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom att likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekats tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäliga tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet *sexuella trakasserier* innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Anm.: Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan till exempel ske genom skolans regler, undervisning och läroböcker.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

- Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

- Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

- Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

- Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.

